

Szentgyörgyi László

Kételyek között

VERSEK

Induláskor

Akarjam a Mindent?
Azon már túljutottam.

Ne akarjak semmit?
Oda még nem jutottam.

A méltóság dicsérete

Úgy mondd!

Úgy értsd
az érthetőt,
hogymondhasd.

Úgy mondd,
hogymegértsék
a kimondhatatlant!

Ellentét

Fáj az egyedüllét,
ha látom:
mások együtt vannak.

Fáj az együttlét,
mert tudom:
mások egyedül vannak.

(K)arcok. Tamási Áron

Féltem: a kopjafát
elsöpri helyéről
a pusztító fergeteg.

Most nyugodt vagyok,
hisz meggyőződtem:

talajából
csak gyökértelen fát
téphetnek ki a szelek.

A méltóság dicsérete

A méltósággal elviselt
vereség
néha felér
a győzelemmel.

A becstelenül elért
győzelem
csak ideig-óraig álcázhatja
a vereséget.

Teljes diadalt
csak a méltósággal
elviselhető
győzelem adhat.

New York-i képeslap. Szabadság-szobor

Védtelenségem tudata:
egyetlen védelmem.

Hűség

Ha súlyomból
veszítek,
s léptem
nem hagy már
nyomot,

tagadj meg,
szülőföld,
mint azt,
ki hűtlen
elhagyott!

(K)arcok. Bethlen Gábor

Fenj élet a
pogány és keresztény
sorok között villogó
Gondolatnak!

Volt, ki...

Volt, ki sorsának elébe ment.
Volt, ki sorsa előtt megfutott.
Volt, ki lihegve egy helyben állt.
Volt, ki helytállva messze jutott.

Fordulat

Hűtlenséggel vádoltál, mert
bár azonos célt követve, de
más-más utakon jártunk.

Most már azonos úton haladunk,
de ellenkező irányba.

Megközelítések

Nem a tűzben,
sem azon innen,
sem azon túl:

mindig két tűz között.

Nem a vízben,
sem azon innen,
sem azon túl:

mégis két part között.

A jelenben,
vagy azon innen,
vagy azon túl:

állandó kételyek között.

(K)arcok. Bertolt Brecht

Nincsen szükségem sírkőre című verse kapcsán

„Javaslatokat tett. Mi pedig
elfogadtuk a javaslatokat.”

De a javaslatokat nem követte tett.

Ez pedig rád is rossz fényt vet.
Vagy csak ránk, Berti Brecht?

Paradoxon

Bátran
bevallom
gyávaságom:

gyáván
titkolom
bátorságom.

Transsylvania, avagy variációk egy témára

Itt megmaradni.
Maradni itt meg.
Megmaradni itt.
Itt maradni meg.
Maradni meg itt.
Meg itt maradni.

Életem

Ez hát a Véges?
Pedig mintha kezdete,
s vége sem lenne,
úgy vész bele a Végtelenbe...

Mindenek ellenére

Nem könnyül,
egyre súlyosbodik a gondom,

mégis,
mindenek ellenére,
tovább kell gyarapodnom.

Csak így mondhatom majdan,
nemcsak voltam, hanem
éltem –

bár azt hiszem, elmarad
megméréstetése.

A tékozló fiú

Nem tudom
elfelejteni,
meg nem történtté tenni
a múltam,

pedig most újra
ott vagyok,
ahonnan egykor
elindultam.

Játékaim

Kérded: tudom-e, mivel játszom?
Hogyne, felelem, s felszegem fejem,
hisz nincs egyéb játékszerem.

Te vagy a vesztes

Azt mondom:
jobb, hogyha feladod,
s egy új játékba kezdesz.

Hiába tudod:
nem rajtad múltott –
mégis te vagy a vesztes.

Reálpolitika

Ésszerűségből
kell hallgatnom arról,
amit pontosan nem tudok.

Kényszerűségből
kell hallgatnom arról,
amit már biztosan tudok.

Egyszer majd

Úgy állok itt vágyakkal
és érvekkel dacolva,
mintha mindenhez elég
időm és erőm volna.

Pedig tudom: egyszer majd
mégis el kell mennem –
Félek, hogy dolgomvégezetlen...

Közöttünk

Közöttünk nem maradhat
semmi megosztatlan –

Azt osztjuk immár,
ami oszthatatlan...

Háború és béke

Kitört a háború – mondták
a civilek, s beálltak
katonának.

Kitört a béke – mondták
a katonák, s beálltak
békeharcosnak.

Akkor és most

Akkor úgy véltem: még
éretlen vagyok rá,
s a Nagy Cselekvést
ideiglenesen elhalasztottam.

Most úgy érzem:
túl érett vagyok már,
s a Nagy Lehetőséget
örökre elszalasztottam.

Diagnózis

Születésnapomra

Mit bizonyíthat –
hogy túl erős,
vagy túl gyenge vagyok,

ha az önmagammal
vívott szüntelen csatákban
rendre alul maradok?

Ki a bátrabb?

Vajon ki a bátrabb,

ki a végzetét kerülendő
minden kockázatot vállal,

vagy aki nem menekül,
mert tudja, hogy hasztalan,

inkább sodródik feléje
az árral?

Ez itt a question

Hát meddig kell még
e bűvös körben kerengnem?

Megadni nem tudom magam,
harcolni pedig elfeledtem.

Perspektíva

Elöttem az Élet.
Mögöttem a Jövő.

Középkor

A kor,
amelyben élsz,
a mindenkori
jelenkor,
az ezt megelőző
ókorhoz,
és az azt követő
újkorhoz viszonyítva,
mindig csak
középkor marad.

Konklúzió

Rendeznünk kellene
végre dolgainkat,
hisz adósságunk
történelemnyi.

Felhívás

Játsszunk hát bátran,
s komolyan, akár a gyermek.

Játsszunk hát, s valljunk
akár örök szerelmet.

Játsszunk egy kicsit
történelmet.

Talán majd akkor...

Ha már odáig jutottunk,
hogy nem mondhatjuk:
majd az utókor –

talán majd akkor...

Z.

Lassan annyira
nonkonformistává vált,

hogy még a konformizmus
visszataszító jelenségeire sem

mond immár nemet.

Törvények

A törvény, amelynek értelmében
felettem ítélsz: hamis.

Nyugodtan megvethetsz tehát,
megvetlek magam is.

Vándorének

Tegnap, még otthon,
sehogy sem találtam a helyem.

Ma már a nagyvilágban
kellene otthonra lelnem.

Palackposta

Hiába tudok én rólatok,
ha ti nem tudtok rólam.

Megnyugtató

– Megnyugtató
a tény,
hogy mégis
fegyvernek bizonyult
az írott szó!

– Még akkor is,
ha csak szerzője
ellen fordítható?

X.

Annyira
kerülte
a feltűnést,

hogy
senkinek
sem
tűnt fel,
amikor
egy szép
napon
hirtelen
eltűnt.

Átmenetek

Még
minden
lehetséges.

.....

Még
majdnem
minden
lehetséges.

.....

Még
ez is,
az is
lehetséges.

.....

Már
csak
az
lehetséges.

.....

Már-már
alig
lehetséges.

.....

Már
lehetetlen.

Konfliktus

A legveszélyesebb fegyverrel
próbálsz megsemmisíteni –
azzal, amely csak önmagad
ellen fordítható.

Számvetés

Nem herdáltam el
sem múltat,
sem jelent,
sem jövőt.

Mert
sem múltam,
sem jelenem,
sem jövőm,

amit
elherdálhatnék.

Pedig folyton
veszítek.

Mit veszíthetek,
ha sem múltam,
sem jelenem,
sem jövőm?

Mérleg

Sikerült.

Mindeddig
sikerült
a bukást
elkerülnöm.

Viszont
a siker is
elkerült.

Kérdés

Bujkálva
ellenségem és barátaim előtt
talán megérhetem
a napot,

amikor
nem kell majd
barátaim és ellenségeim előtt
bujkálnom.

De vajon akkorra,
barátaim és ellenségeim számára,
fontos leszek-e még
annyira, hogy rám találjanak?

(K)arcok. Székely János

Ha
bízol,

ha
kételkedsz,

úgyis
becsapnak.

Kopjafa

Csak
aminek
nincs

kézzelfogható
gyökere,

csak az
kiirthatatlan.

Diagnózis

Hát igen, kérem,
valóban elmés kis szerkezet,
minden igényt kielégítő...
Látja, kérem, itt
ezt a buzgó kis diódát, remek,
ott meg azt a szorgalmas,
fegyelmezett transzformátort, pompás,
amott meg azt a minden hájjal megkent
nyomtatott áramkört, hát az, kérem, az
mindenre képes, csodálatos,
mondhatnám, tökéletes...
S hogy mégsem működőképes?
Hát, kérem, innen,
amint látni méltóztatik,
innen hiányzik valami,
egy kis csekélység,
egy parányi kis
ellenállás.

1986

Amikor még
tehetted volna,
hallgattál,
nem hallattad
szavad.

Most már
hasztalan
szólanál,
hallgatnod
sem szabad.

Demokrácia

Először is:
sikerüljön
térdet és fejet hajtanom,
ha akarom.

Másodszor:
sikerüljön
talpat vagy segget nyalnom,
ha akarom.

Harmadszor:
sikerüljön
barátot és ügyet elárulnom,
ha akarom.

Sokadszor is
sikerüljön
lelkiismeretem elaltatnom,
ha akarom.

És végül:
ne kelljen
mindezt
akarnom,

ha nem akarom.

Lázadásra...

Lázadásra
kényszerítesz,
bár tudod,
hogy tudom:
téged le-
győzni
nem lehet.

S azt is,
hogy ezzel
nem a saját
létem nyer
igazolást, ha-
nem inkább
a tied.

Összetartozunk

Annyi sérülés ért

Annyi
sérülés
ért,

melyekből
végül is

mind
kigyógyultam,

hogy,

úgy gondolom,

nekem már
a halál

sem
árthat

sokat.

Megbocsátják?

Minden
ellenségemnek
sikerült
megbocsátanom.

Barátaim
vajon
megbocsátják-e ezt
nekem?

Összetartozunk

Nem
a megtörtént,

hanem
a meg nem történt

események
emlékei révén

tartozunk
együvé.

Mi kényszerítheti arra?

Mi kényszerítheti arra,

miféle idejétmúlt ragaszkodás,
miféle pizstráng-természet,

hogyan ahonnan ember,
állat menekülni próbál,

ő ott reméljen menedéket?

Mi mindennek...

Mi

mind-
ennek

kell

le-
épülnie

ah-
hoz,

hogy

más-
vala-
mi

fel-
ép-
ülhessen...

Két fohász

1. Uram,
a fölösleges
szavaktól
ments meg!

2. Uram,
fölösleges,
a szavaktól
ments meg.

Ars poetica

Amit el lehet felejteni,
azt nem érdemes megtanulni.

Amit nem lehet megtanulni,
azt nem szabad elfelejteni.

Kapcsolat

Nem kívántam, hogy megértsen,
csak félre ne értsen.

Nem kívánta, hogy megértsem,
csak félre ne értsem.

Ebben egyetértettünk.

Nem volt esélyem

Nem volt esélyem,
hisz választhatott.

És kit választhatott?
Csak engem.

(K)arcok. Kemény Zsigmond

A
tudat
pedig

meg-
ha-
sad,

hogy
ne
legyen

egyedül.

Ha majd

Ha majd
verseidnek
otthont
teremtesz,

verseidben
otthonra
lelhetsz.

Valamit mindig fel kell adni

Valamit mindig fel kell adni,
s ha egyebet nincs mit,
a reményt.

Ami még megmarad

És

az elvakart,
elkapart
múlt

jelenbe
átütő

sebei...

Bújócska

Ebben a
non-stop bújócskában

nemhogy rátok,
de magunkra is

mind nehezebben
találunk.

Gazdagság

Milyen

gazdag
lehettem,

ha

még mindig
van

mit vesztenem.

Soha

Soha a beteljesedés öröme.

Csupán az ismételt útrakerés,
a hit nélküli keresés
ösztöne.

Elképzeltelek

Elképzeltelek.

De nem olyannak,
amilyen vagy.

S most azt képzelem,
hogy nem vagy.

Leltár

(K)arcok. Boér Géza

Halálra
mardosnak
az önvád
veszett
kutyái.

Mint folt...

Mint folt
az asztalterítóból,
úgy kopok ki majd
emlékeidből...

Már senki, semmi

Már senki, semmi
nem billenthet ki
e lelki egyen-
súlytalanságból.

Helyzetrajz

Én már
nem számítok
senkire, semmire.

Ti azért számíthatnátok rám.

Ideje lenne

Idegen itt már
számomra minden:
ideje lenne
elmennem innen.

Nem is élt...

Nem is élt az,
aki csak született –
és újjá sose született...

Sírfelirat

Jóformán jelen sem volt –
hiányzik.

Leltár

Nem kérdeztek, mégis szóltam,
hetet-havat összehordtam,

vélt kövek közt botladoztam,
egynéhányszor térdre rogytam,

légszomj gyötört, fulladoztam,
szalmaszálba kapaszkodtam,

disznók közé gyöngyöt szórtam:
mindenem eltékozoltam.

Történelemóra

(parafrázis egy Kányádi-versre)

A történelem négy
évszaktból áll,

magyarázta
a kerti törpe,

tavaszból, nyárból
őszből és télből.

Most éppen tél van –
és újra tél jön.

Por és hamu

Úgy fekszem itt,
kiterítve a határon,
álom és valóság,
lét és nemlét között,

mint aki számos,
képzelt akadályon
átjutva kőkemény
falba ütközött.

Árvaság

Olyan árva –
még a kutyájának sincs
gazdája...

Portré

Egész élete hamisságban telt –
a halála sem volt valódi...

Kérdés

Magam elől hol talállok menedéket?

Beismerés

Felismertem: tökéletes vagyok...

Legvégül

Legvégül egyedül maradsz.
Egyre megy: szólasz vagy hallgatsz,
nem lesz, ki meghallgassa szavad –
akkor leszel majd szabad.

A helyzetről

– Mi az hogy reménytelen?
– Mi az hogy...

Nyelvromlás

Csitálni verseket,
falni románokat.

Üdvözet Vásárhelyről

Már nevében sem székel,
vásárnak még helye.

Igaz: nem mi árulunk –
minket árulnak.

Én és a világ

Egészen más

A kitaposott útról
jól tudni,
hová vezet.

Kitaposott úton járni
nem gyötrelem, nem élvezet:
csak megszokás.

A járatlan útról
sem tudni,
hová vezet.

Rajta járni egészen más.

(K)arcok. Lao-ce

Jelentéktelen apró kövekből épül
a Messzeség kapuja.

Libikóka

Az életünk
libikóka.

Egyszer: libi,
másszor: kóka.

(K)arcok. Böződi György

– Hogy ki s mi volt
Jakab úr?

– Múltat faggató,
jövőt fürkésző
aprócska nagyúr.

A lényeg

Mindig sikerült
talpra állnom,

bár számtalanszor
padlóra küldött az élet.

Szárnyalni nem vágyom,
nem szállok el
magamtól.

S tán ez a lényeg.

Kritika

– Egyhangú zene,
mindig ugyanazt fújja...

– A hangszer a hibás,
vagy a megszólaltatója?

Április 11.

Tudod, hogy nincs bocsánat,
s végül az ördög visz el –

Arról akarsz meggyőzni,
amit magad sem hiszel...

Consummatum est

Ha

netán
újra-
kezdhetném,

sem
kezdeném
újra.

Egyensúly

Adósságaim szaporodóban.
Napjaim fogyóban.

Interjú

Nem amiről beszél,
hanem amiről hallgat,
az a vérlázító!

Bírálat

Sok a betű,
kevés a gondolat...

Marad a remény?

Szállnak az évek,
múlik az élet.

Ma sem vagy jobb,
mint voltál tegnap –

marad a remény?

Ez van

Minden, ami elmúlt már:
érthetetlen.

Minden, ami jöhet még:
értelmetlen.

Permutációk

Maradék reményed:
egyetlen erényed.

Egyetlen reményed:
maradék erényed.

Maradék erényed:
egyetlen reményed.

Egyetlen erényed:
maradék reményed.

Csalódás

Nem a gerinc egyenes,
a tükör görbe.

Én és a világ

A világ: ahogyan én láttam,
az írás: ahogyan én értettem,
a könyv: ahogyan én írtam,
az élet: ahogyan én éltem –

úgy tökéletlen...

Nyilatkozat

Alulírott stb., stb., stb.

Ezennel beismerem,
bár nem ott, akkor, annyit
és főleg: ahogyan szerettem volna,
de éltem...

Hogy mégis miért, mi végett –
azt végképp nem értem.

Papírhajók

(Alternatívák)

Hosszú, unalmas
vagy rövid, érdektelen –
na, milyen legyen?

(Mire jó?)

Haikut írok.
Jó lehet valamire.
Csak tudnám, mire?

(Kint és bent)

Kint: égszakadás,
elemek orgiája.
Bent: csend, szeretet.

(Dilemma)

Erdő, láp, mező
versus betonrengeteg –
örök dilemma.

Hogyan dönthetnék
még ma?

(Megváltatlanul)

Hiába minden,
maradtam, ahogyan voltam:
megváltatlanul.

(Mókuserékben)

Honnan indultam,
s hova értem? – kérdem a
mókuserékben.

(Gizi szerint)

Az örök törvény
szerint: kicsiből nagy lesz,
nagyból meg kicsi.

Higgyem el, Gizi?

Ennyire futja...

Újrakezdeném,
de nem kezdhetem újra.
Hiába töröm magam –
ennyire futja.

Tartalom (104):

KÉTELYEK KÖZÖTT

Versek

Induláskor

A méltóság dicsérete

Úgy mondd!

Ellentét

(K)arcok. Tamási Áron

A méltóság dicsérete

New York-i képeslap

Hűség

(K)arcok. Bethlen Gábor

Volt, ki...

Fordulat

Megközelítések

(K)arcok. Bertolt Brecht

Paradoxon

Transsylvania

Életem

Mindenek ellenére

A tékozló fiú

Játékaim

Te vagy a vesztes

Reálpolitika

Egyszer majd

Közöttünk

Háború és béke

Akkor és most

Diagnózis

Születésnapomra
Ki a bátrabb?
Ez itt a question
Perspektíva
Középkor
Konklúzió
Felhívás
Talán majd akkor...
Z.
Törvények
Vándorének
Palackposta
Megnyugtató
X.
Átmenetek
Konfliktus
Számvetés
Mérleg
Kérdés
(K)arcok. Székely János
Kopjafa
Diagnózis
1986
Demokrácia
Lázadásra...

Összetartozunk

Annyi sérülés ért...
Megbocsátják?
Összetartozunk
Mi kényszerítheti arra?
Mi mindennek...
Két fohász

Ars poetica
Kapcsolat
Nem volt esélyem
(K)arcok. Kemény Zsigmond
Ha majd
Valamit mindig fel kell adni
Ami még megmarad
Bújócska
Gazdagság
Soha
Elképzeltelek

Leltár

(K)arcok. Boér Géza
Mint folt
Már senki, semmi
Helyzetrajz
Ideje lenne
Nem is élt...
Sírfelirat
Leltár
Történelemóra
Por és hamu
Árvaság
Portré
Kérdés
Beismerés
Legvégül
A helyzetről
Nyelvromlás
Üdvözet Vásárhelyről

Én és a világ

Egészen más
(K)arcok. Lao-Ce
Libikóka
(K)arcok. Bözödi György
A lényeg
Kritika
Április 11.
Consummatum est
Egyensúly
Interjú
Bírálat
Marad a remény?
Ez van
Változatok
Permutációk
Csalódás
Én és a világ
Nyilatkozat
Papírhajók
 Alternatívák
 Mire jó?
 Kint és bent
 Dilemma
 Meváltatlanul
 Mókuserékben
 Gizi szerint
Ennyire futja...

Szentgyörgyi (eredeti nevén: Király) László 1957. március 15-én született Erdőszentgyörgyön.

Újságírással az 1989-es rendszerváltás után próbálkozott. 1997-től főállású újságíró.

1997-2004 között az Erdélyi Napló, 2004-2008 között a Polgári Élet munkatársa, 2009-2012 között a marosvásárhelyi Központ című hetilapot szerkesztette. Jelenleg is itt dolgozik.

Első verseit 1977-ben jelentette meg az Igaz Szó szépirodalmi folyóirat. Közölt a kolozsvári irodalmi hetilapban, az Utunkban is.

1990-től a Kelet-Nyugat, a Látó, a Székelyföld, valamint a Hitel és a Napút című folyóiratokban publikált.